

**INSTITUTUL ARHIVA DE FOLCLOR A ACADEMIEI ROMÂNE
CLUJ-NAPOCA**

ZILELE ACADEMICE CLUJENE 2023

PROGRAM 6-9 noiembrie 2023

CONFERINȚELE ARHIVEI DE FOLCLOR – EDIȚIA 2023

6 – 7 noiembrie 2023, Sala de conferințe (mansardă), Filiala Cluj-Napoca a Academiei
Române, str. Republicii nr. 9

LUNI 6 noiembrie 2023

Orele 9.00 – 11.00 **ETNOLOGIA ȘI ISTORIILE EI**

Moderator: acad. Mihai Bărbulescu

MIHAI BĂRBULESCU, Institutul „Arhiva de Folclor a Academiei Române”, Cluj-Napoca – *Cuvânt de deschidere*

ION TALOȘ, Universitatea din Köln, Institutul „Arhiva de Folclor a Academiei Române”, Cluj-Napoca – *De la băile romane la colinda făptuitorului bun. Autoprezentare.*

BOGDAN NEAGOTA, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca – *Rituri și reprezentări funerare în lectură etnologică și istorico-religioasă comparată: De funeribus plebejis daco-romanorum (1817).*

NICOLAE MIHAI, Institutul de Cercetări Socio-Umane „C.S. Nicolăescu-Plopșor”, Craiova – „Ca să nu mai avem trebuință unul cu altul!” *O lectură etnologică a „neunirii în căznicie” în Oltenia perioadei regulamentare (1831-1856).*

ELEONORA SAVA, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca – *Folcloristica emergentă la Universitatea din Cluj și politicile educaționale din a doua jumătate a secolului al XIX-lea.*

CORINA IOSIF, Muzeul Național al Țăranului Român, București – *Folclor, tradiții și cultură națională: discursul mediatic la începuturile radiofoniei în România (1928-1948).*

LUDMILA COJOCARU, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Chișinău – *Manifestări ale sacrului în condiții de liminalitate istorică: tradiția Crăciunului la românii basarabeni din Gulag (online).*

Orele 11.00 – 11.30 Pauză

Orele 11.30 – 13.30 **ETNOGRAFII REGIONALE**

Moderator: Ileana Benga

MIHAELA GRIGOREAN, Muzeul Județean Satu-Mare – *Arhitectura Oașului - un strigăt într-o bogăție pustie.*

SIMONA BALA, Muzeul Țării Crișurilor, Oradea – *Șezătoarea de la Muzeul Țării Crișurilor – proiect de revitalizare a cămășii vechi românești de pe Crișul Negru (online).*

GEORGIANA VLAHBEI, Muzeul Național al Țăranului Român, București – *Armăname 2.0. Dinamici emergente în folclorul aromânilor de azi (online).*

GABRIELA BULĂREANU, Cercetător independent – *Elemente de folclor bulgar în satele catolice Cioplea și Popești-Leordeni (online).*

SANDA IGNAT, Institutul „Arhiva de Folclor a Academiei Române”, Cluj-Napoca – *Din trecutul vecinătăților săsești: Protocoalele Vecinătății Germane din Orăștie (1783-1933).*

LAURA MELINDA TĂTĂRAN, Muzeul Județean Satu Mare – *Cântecul funerar din zona Codrului, jud. Satu Mare.*

VIOLETA VORNICU, Universitatea din București – *Căminele culturale și folclorul românesc în județul Muscel în perioada 1938-1939 (online).*

Orele 13.30 – 15.30 Pauză

Orele 15.30 – 17.45 **PRIVIRI CONCENTRATE**

Moderator: Anamaria Lisovski

LUCIA TERZEA-OFRIM, ALEXANDRU OFRIM, Universitatea din București – *Aspecte ale timpului nopții în societatea tradițională românească: percepții, reprezentări, utilizări.*

ANTOANETA OLTEANU, Universitatea din București – *Culesul viilor în tradițiile europene (online).*

GABRIELA BOANGIU, Institutul de Cercetări Socio-Umane „C.S. Nicolăescu-Plopșor”, Craiova – *Plante magice și vechi religiozități reactualizate în contemporaneitate (online).*

MARIN CONSTANTIN, Institutul de Antropologie „Francisc I. Rainer”, Academia Română, București – *70 de ani după Darwin: fuegienii lui Emil Racoviță* (online).

GABRIEL-CĂTĂLIN STOIAN, Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”, București – *Bradul - semn funerar și semnificații în sudul județului Hunedoara* (online).

MIRELA MIRON, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca – *Harry Brauner și Maria Tănase. Începuturile antropologiei media în România*

Orele 17.45 – 18.00 Pauză

Orele 18.00 – 20.00 **MASĂ ROTUNDĂ** în prezența autorului Constantin Eretescu și a doamnei Sanda Golopenția Eretescu, Brown University, Providence, S.U.A.

Coordonator & moderator: *Florența Popescu-Simion*, Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”, București

Despre Fata pădurii și alți demoni. Constantin Eretescu și seducția/provocările etnologiei.

Participă: *Ileana Benga* - Institutul „Arhiva de Folclor a Academiei Române”, Cluj-Napoca, *Camelia Burghel* - Muzeul Județean de Istorie și Artă Zalău, *Astrid Cambose* - Institutul de Filologie Română „A. Philippide” Iași, *Ioana-Ruxandra Fruntelată* - Universitatea București și Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”, București, *Laura Jiga Iliescu* - Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”, București, *Bogdan Neagota* - Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, *Mircea Păduraru* - Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași.

LUNI 6 noiembrie 2023, Sediul Institutului „Arhiva de Folclor a Academiei Române”, str. Republicii nr. 57-59 (**această locație se aplică doar pentru comunicările din secțiunea Etnomuzicologie*)

Orele 14.30 – 16.30 **ETNOMUZICOLOGIE I**

Moderator: *Theodor Constantiniu*

CONSTANȚA CRISTESCU, Centrul Cultural „Bucovina”, Suceava – *Tipologia melodică a baladei din Bucovina istorică.*

GERGELY ZOLTAN, Institutul „Arhiva de Folclor a Academiei Române” din Cluj-Napoca – *Contribuțiile lui Béla Bartók și Zoltán Kodály în sistematizarea muzicii populare maghiare.*

ZAMFIR DEJEU, Institutul „Arhiva de Folclor a Academiei Române”, Cluj-Napoca – *Inadvertențe în Folclorul muzical coregrafic cotidian.*

PAUL ALEXANDRU REMEȘ, Institutul „Arhiva de Folclor a Academiei Române” din Cluj-Napoca – *Orizontalitate și Verticalitate. Moduri de gândire în sistemele de notație coregrafică.*

Orele 16.30 – 16.45 Pauză

Orele 16.45 – 18.45 **ETNOMUZICOLOGIE II**

Moderator: Gergely Zoltán

ALINA LUCIA STAN, Academia Națională de Muzică „Gheorghe Dima”, Cluj-Napoca – *Tipuri melodice provenite din alte zone în cântecul propriu-zis de stil vechi din Ținutul Pădurenilor, Hunedoara.*

ANDRA PĂTRAȘ, CIPRIAN MIZGAN DANCIU, Academia Națională de Muzică „Gheorghe Dima”, Cluj-Napoca – *Elemente de înveșmântare a colindei tradiționale în demersul de restaurare scenică.*

LAVINIA GHEORGHE, Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”, București – *Notația obișnuită versus notația sinoptică - ipostaze diverse ale transcrierilor Marianei Kahane (online).*

THEODOR CONSTANTINIU, Institutul „Arhiva de Folclor a Academiei Române” din Cluj-Napoca – *Folclor muzical din Munții Apuseni. Transformarea repertoriilor pe parcursul unei jumătăți de secol.*

Mărti 7 noiembrie 2023

Orele 9.00 – 10.45 **SFINȚI, BISERICI, MONUMENTE**

Moderator: Bogdan Neagota

IOAN POP-CURȘEU, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca – *Sfântul Vasile și diavolul Farmachie: avatarurile unui apocrif puțin cunoscut.*

SILVIA MARIN BARUTCIEFF, Universitatea din București – *Fuga după cerb. Iconografia Sfântului Eustatie Plachida în edificii din Țara Românească (secolele XVII-XIX)* (online).

ILEANA KISILEWICZ, Universitatea Politehnică din Timișoara – „*Bisericele din Moldova*” înscrise în *Lista patrimoniului mondial. Integritate și autenticitate*.

ADELINA DOGARU, Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”, București – *Sentimentalism și pragmatism economic în Bucureștiul post-industrial* (online).

Orele 10.45 – 11.00 Pauză

Orele 11.00 – 12.45 **JOCURILE IDENTITĂȚII**

Moderatori și coordonatori: Elena Bărbulescu & Astrid Cambose

ASTRID CAMBOSE, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Academia Română, Iași – *Retour sur soi: teorii ale identității și autoetnologie*.

OANA RAMONA ILOVAN, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca – *Construirea identităților feminine în ruralul românesc*.

ELENA BĂRBULESCU, Institutul „Arhiva de Folclor a Academiei Române” din Cluj-Napoca – *Identități feminine implicite/explicite în Răspunsurile la Chestionarul VI – Ion Mușlea: Nașterea, botezul și copilăria*.

MIRCEA PĂDURARU, Universitatea Al. I. Cuza din Iași – *“Efectul Alecsandri”, identitatea națională și construcția folclorului românesc*.

Orele 12.45 – 15.00 Pauză

Orele 15.00 – 16.45 **ARHIVE DE AZI ȘI DE MÂINE**

Moderator: Sănda Ignat

COSMINA-MARIA BERINDEI, Institutul de Lingvistică „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca – *Chestionarele Muzeului Limbii Române, provocările editării unui instrument de cercetare*.

ANAMARIA LISOVSCHI, Institutul „Arhiva de Folclor a Academiei Române”, Cluj-Napoca – *Fenomenele atmosferice în credințele și povestirile poporului. Chestionar VIII – Ion Mușlea.*

LIVIU OVIDIU-POP, Institutul „Arhiva de Folclor a Academiei Române”, Cluj-Napoca – *Recunoașterea automată a textului din manuscrisele Arhivei de Folclor.*

EMIL CLAUDIU MIHALACHE, C.J.C.P.C.T. Teleorman – *Călușul „astăzi”.*

ALEXANDRA NICULAE, Liceul Teoretic „Ion Mihalache” Topoloveni - *Olimpiada Națională "Cultură și spiritualitate românească" – Izvor al culturii pentru tineri.*

Orele 16.45 – 17.00 Pauză

Orele 17.00 – 18.00

Lansarea cărții: Béla Bartók, *Cântecul țărănesc maghiar* (ed. Ioan Haplea), Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2023.

FILMUL ETNOGRAFIC ÎNTRE ETNOGRAFIA VISIVA ȘI VISUAL ANTHROPOLOGY

Miercuri 8 noiembrie 2023, Sala de conferințe (mansardă), Filiala Cluj-Napoca a
Academiei Române, str. Republicii nr. 9

Proiecție de film etnografic documentar

Moderatori: Bogdan Neagota & Ileana Benga

Orele 10.00 – 14.30

Alin Rus, *Malanca – o mașină a timpului. Ritual și schimbare socială în Estul Ucrainei* (2018, 91 min.)

Mirela Miron, *Junii Mărișelului* (2018, 40 min.)

Ileana Benga, Bogdan Neagota, *Călușul din Bărrăști. O descriere etnografică vizuală* (2012, 40 min.)

Bogdan Neagota, *Moartea cântată. Priveghi și lamento funebru în Săpânța, Maramureș* (2012, 30 min.)

Bogdan Neagota, Vasile Mathe, *Poarta* (2018, 50 min.)

Orele 14.30 – 16.30 Pauză

Orele 16.30 – 20.30

Vasile Mathe, *Băbăluda din Buru. O lectură emică* (2023, 50 min.)

Vasile Mathe, Daniel Tiutiu, *Șolomonarul* (2019, 60 min.)

Ioan Apostu, *Mascații din Cetea* (2022, 20 min.)

Alexandra Negrilă, *Moșii de Vară - Talpa Ogrăziile – Teleorman* (2023, 18 min)

Patricia Marina Toma, *Șaptezeci de oglinzi* (2023, 20 min.)

Mihaela Marin Călinescu, *Călușul din județul Dolj* (2023, 24 min.)

Ioan Apostu, *Călușul din Țiu, Dolj, între etnografie, pasiune, filmare și editare video* (2023, 55 min.)

**ZIUA PORȚILOR DESCHISE LA INSTITUTUL ARHIVA DE FOLCLOR A
ACADEMIEI ROMÂNE, CLUJ-NAPOCA**

Joi 9 noiembrie 2023

Orele 9.00 – 20.00

**Vizite la Institutul Arhiva de Folclor a Academiei Române, Cluj-Napoca, str.
Republicii nr. 59**